Przegląd filmowy
Komunizm – La Belle Époque.
Dekada lat siedemdziesiątych XX wieku w europejskich państwach bloku sowieckiego
4 października 2012, czwartek
Pałac Kultury i Nauki, „Kinoteka", I piętro, sala nr 6
Plac Defilad 1, Warszawa

09.00–09.10 – inauguracja przeglądu

BLOK CZESKI

09.10–09.20 – wprowadzenie

09.20–09.30 – **„Tygodnik filmowy"**, 1978

Kronika, podobna do Polskiej Kroniki Filmowej, wyprodukowana przez czechosłowacki „Filmový zpravodaj" z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet – dokumentalny przegląd życia kobiet w latach 1948–1978, film pokazuje status i pozycję kobiet w społeczeństwie socjalistycznym. (10 minut)

09.30–10.45 – **„Třicet případů majora Zemana" (30 przypadków majora Zemana)**, telewizyjny serial kryminalny, reż. Jiří Sequens, 1974–1979, odcinek 29. pt. **„Mimikry"**

Studentka umiera z powodu przedawkowania narkotyków. Winnymi uznani zostają członkowie big-beatowej grupy „Mimikra", którzy planują zbiec za granicę porwanym samolotem. Jednym ze źródeł inspiracji dla twórców filmu był incydent z 1972 r., kiedy to grupa młodych ludzi porwała do Niemiec samolot, a przywódca porywaczy Lubomir Adamica zastrzelił pilota Jána Mičicu. Adamica powiesił się później w niemieckim więzieniu, a reszta porywaczy otrzymała w 1990 r. amnestię od prezydenta Václava Havla.
Twórcy serialu wykorzystali historię „Gangu Adamicowa" w celu zdyskredytowania przedstawicieli kultury alternatywnej, w tym przede wszystkim muzyków zespołu „Plastic People of the Universe". (75 minut)

10.45–11.00 – przerwa

BLOK SŁOWACKI

11.00–11.10 – wprowadzenie

11.10–12.40 – **„Postav ďom, zasaď strom"** (**Zbuduj dom, zasadź drzewo**), reż. Juraj Jakubisko, 1979

Film przedstawia życie „przedsiębiorczego" człowieka, który przyjeżdża do wioski, gdzieś we wschodniej Słowacji, aby tam osiąść i założyć rodzinę. Swojemu celowi jest w stanie podporządkować wszystko. Kłamie, oszukuje, kradnie, zdradza swoich przyjaciół. Jest tylko kwestią czasu, kiedy los mu się odpłaci. (88 minut)

12.40–14.00 – przerwa

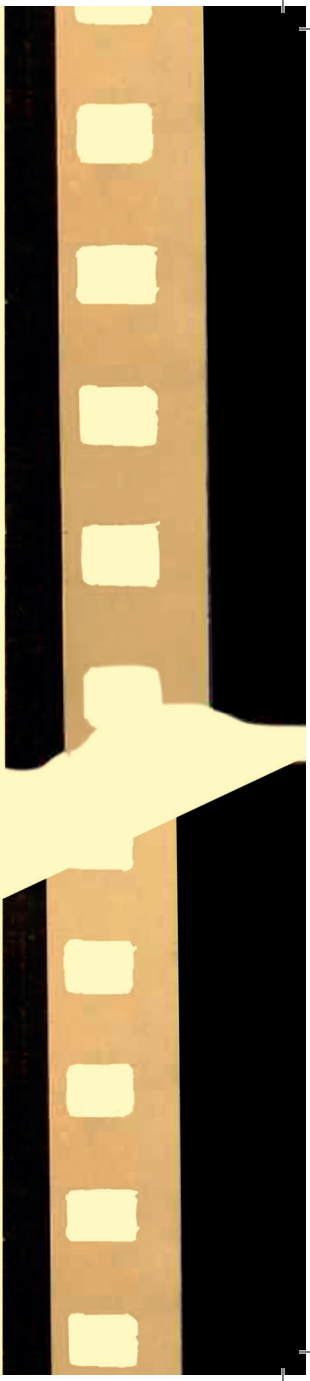

BLOK WĘGIERSKI

14.00–14.10 – wprowadzenie

14.10–16.00 – **„A sípoló macskakő”** (**Świszczący kamień)**, reż. Gyula Gazdag, 1971

Kultowa satyra filmowa lat siedemdziesiątych. Czterech licealistów wyrusza na wakacyjny obóz młodzieżowy. Tu spotyka ich niemal wojskowy dryl, lekcje patetycznego patriotyzmu, ideologiczna indoktrynacja oraz długie listy nakazów i zakazów. Bohaterowie szczególną niechęcią darzą kierownika obozu, kontrolującego cudze listy, zdolnego do oszustw i manipulacji. Chłopcy decydują się na eskapady po okolicy, podburzają kolegów, prowadzą dysputy na temat wolności i demokracji, porywają się na młodzieńcze zgrywy, które przybierają formę ideologicznego oporu. Powoli wkraczają w dorosłość, z przekonaniem o bezradności w konfrontacji z systemem, ale też ze stałą potrzebą buntu. „Świszczący kamień”, wpisujący się w konwencję filmu młodzieżowego o wakacyjnych przygodach, urósł do rangi politycznego manifestu. Nieakceptowany przez władze węgierskiej kinematografii, stał się źródłem cenzorskiego skandalu. Nie przypominał bowiem niewinnej opowieści o nastolatkach, ale raczej kontestującą wizję zbliżającego się buntu wobec systemu komunistycznego. (105 minut)

16.00–16.10 – przerwa

BLOK BUŁGARSKI

16.10–16.20 – wprowadzenie

16.20–18.00 – **„Topło” (Ciepło)**, reż. Władimir Janczew, 1978

Mieszkańcy pewnego domu marzą o centralnym ogrzewaniu. Podpisują umowę z trzema rzemieślnikami i płacą im zaliczkę. Robotnicy robią dziury w ścianach, podłogach i sufitach, a następnie znikają. Oszukani mieszkańcy odnajdują ich w więzieniu. Porozumiewają się z dyrektorem zakładu karnego, że ten w tajemnicy będzie ich wypuszczał, aby mogli skończyć pracę, a w tym czasie mieszkańcy remontowanego domu będą siedzieć w celach zamiast robotników-oszustów... (97 minut)

18.00–18.10 – przerwa

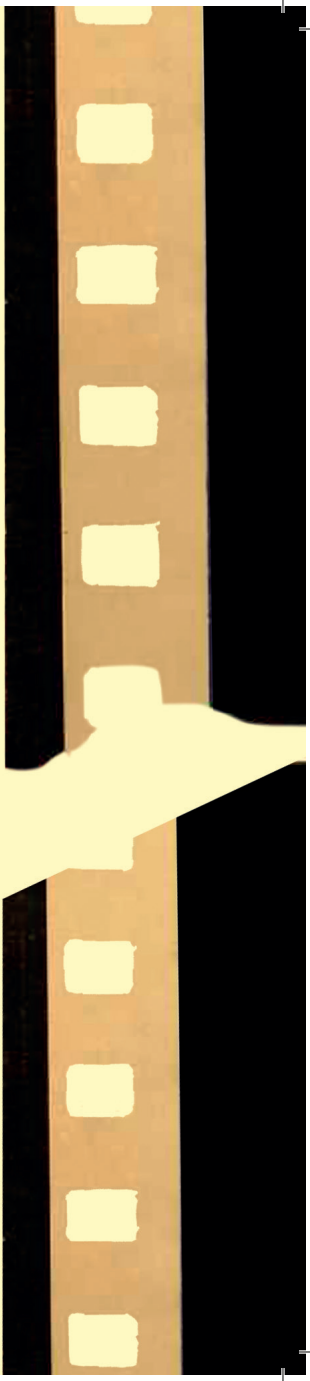

BLOK POLSKI

18.10–18.20 – wprowadzenie

18.20–18.30 – **Polska Kronika Filmowa**

Wydanie specjalne z okazji 30-lecia PRL z lipca 1974 r. (10 minut)

18.30–19.15 – **„Czterdziestolatek"**, serial telewizyjny, reż. Jerzy Gruza, 1974–1977, odcinek 4. pt. **„Portret, czyli jak być kochanym"**

Na budowie Trasy Łazienkowskiej ma pojawić się fotoreporter ze stołecznego dziennika, by sfotografować budowniczych tej sztandarowej inwestycji warszawskiej. Oczywiście, wśród portretowanych bohaterów pracy będzie również inżynier Karwowski. Pani Madzia pragnie, by jej Stefan wypadł jak najlepiej. Wszyscy pracownicy przedsiębiorstwa gorączkowo przygotowują się do niezwykłego wydarzenia. Kiedy artykuł się ukazuje, jedni sąsiedzi obrażają się na Karwowskiego za udawanie lepszego od nich, drudzy proszą go o pomoc w załatwieniu prostych spraw. Nawet nauczyciel w szkole odgrywa się na Marku Karwowskim za swoje nieatrakcyjne życie... (43 minuty)

19.15–19.25 – przerwa

BLOK RUMUŃSKI

19.25–19.35 – wprowadzenie

19.35–21.05 – **„2050 lat od założenia pierwszego scentralizowanego państwa Daków"**

Filmowy zapis przedstawienia zorganizowanego na Stadionie Narodowym w Bukareszcie w 1980 r., w którym to wydarzeniu uczestniczyli Nicolae i Elena Ceauşescu wraz z całym ówczesnym rządem. Ceauşescu uwielbiał takie monstrualne przedsięwzięcia, uczestnicząc w nich czuł się wielki, twórczy i niepowtarzalny. (90 minut)